

Multithreaded Algorithms

Thomas Bamelis

KU Leuven Kulak

Academiejaar 2017-2018

Overzicht

Inleiding

Basis van multithreading

Meeteenheden prestatie

Scheduling van threads

Analyseren van een algoritme

Matrix vermenigvuldiging

Merge sort

Besluit

Overzicht

Inleiding

Basis van multithreading

Meeteenheden prestatie

Scheduling van threads

Analyseren van een algoritme

Matrix vermenigvuldiging

Merge sort

Besluit

Multiprocessoren en threads

Multiprocessors

- Meerder processors en/of cores per processor
- ► Meerdere instructies simultaan

Threading

- Apart (parallel) uitgevoerd
- ► Heeft : ID, PC, registers en stack
- ▶ Deelt : code- en data sections en resources (e.g. file)

Multiprocessoren en threads

Multiprocessors

- Meerder processors en/of cores per processor
- ► Meerdere instructies simultaan

Threading

- Apart (parallel) uitgevoerd
- ► Heeft : ID, PC, registers en stack
- ▶ Deelt : code- en data sections en resources (e.g. file)

Multiprocessoren en threads

Multiprocessors

- Meerder processors en/of cores per processor
- ► Meerdere instructies simultaan

Threading

- Apart (parallel) uitgevoerd
- ► Heeft : ID, PC, registers en stack
- ▶ Deelt : code- en data sections en resources (e.g. file)

Multiprocessoren en threads

Multiprocessors

- Meerder processors en/of cores per processor
- ► Meerdere instructies simultaan

Threading

- Apart (parallel) uitgevoerd
- ► Heeft : ID, PC, registers en stack
- ▶ Deelt : code- en data sections en resources (e.g. file)

Multiprocessoren en threads

Multiprocessors

- Meerder processors en/of cores per processor
- Meerdere instructies simultaan

Threading

- Apart (parallel) uitgevoerd
- ► Heeft : ID, PC, registers en stack
- Deelt : code- en data sections en resources (e.g. file)

Dynamic threading

Toegankelijke vorm van threading met enorm potentieel. Scheduler beslist hoeveel threads wanneer. IPV thread maken, thread suggereren.

Nested parallalism Een thread kan andere threads oproepen

Parallel loop ledere iteratie in een for loop voert tegelijk uit

Overzicht

Inleiding

Basis van multithreading

Meeteenheden prestatie

Scheduling van threads

Analyseren van een algoritme

Matrix vermenigvuldiging

Merge sort

Besluit

Voorbeeld

Voorbeeld m.b.v. (slechte) recursieve Fibonacci ($\Theta(F_n)$)

```
\begin{aligned} F_0 &= 0 \\ F_1 &= 1 \\ F_i &= F_{i\text{-}1} + F_{i\text{-}2} \text{ als } i \geqslant 2 \end{aligned}
```

```
Fib(n)

1
2    if n <= 1
3     return n
4    else
5     x = Fib(n-1)
6     y = Fib(n-2)
7    return x + y
8
```


9

Keywords

spawn Geeft aan dat de subroutine parallel kan worden uitgevoerd. Nested-parallism mogelijk (child kan andere threads oproepen).

sync Wachten tot alle children voltooien (impliciet in iedere return)

Keywords

spawn Geeft aan dat de subroutine parallel kan worden uitgevoerd. Nested-parallism mogelijk (child kan andere threads oproepen).

sync Wachten tot alle children voltooien (impliciet in iedere return)

Inleiding

Basis

Meeteenheden

cheduling

Analyse

Matrix

Keywords

spawn Geeft aan dat de subroutine parallel kan worden uitgevoerd. Nested-parallism mogelijk (child kan andere threads oproepen).

sync Wachten tot alle children voltooien (impliciet in iedere return)

Parallel voorbeeld

```
P-Fib(n)
'Logical parallelism'
           subroutine kan
                              2 if n <= 1
           parallel uitvoeren
                              3
                                   return n
                              4 else
Serialization Threading
                                  x = spawn P-Fib(n-1)
           keywoorden
                                   y = P-Fib(n-2)
                              6
           weglaten geeft
                                  sync
           sequentieel
                              8
                                   return x + y
           algoritme
```


Voorstelling multithreaded algoritme

Gerichte kringloze graaf G(V,E) ('Computation dag')

- V de verzameling instructies (of strands)
- ▶ E met $(u,v) \in E$: *u moet voor v uitvoeren.*

Strand stuk zonder parallelle keywords

Strands u en v 'in serie' indien direct pad $(u,v) \in E$, anders in parallel

Voorstelling multithreaded algoritme

Gerichte kringloze graaf G(V,E) ('Computation dag')

- V de verzameling instructies (of strands)
- ▶ E met $(u,v) \in E$: *u moet voor v uitvoeren*.

Strand stuk zonder parallelle keywords

Strands u en v 'in serie' indien direct pad $(u,v) \in E$, anders in parallel

Inleiding

Basis

Meeteenheden

heduling

Analyse

Matrix

Voorstelling multithreaded algoritme

Gerichte kringloze graaf G(V,E) ('Computation dag')

- V de verzameling instructies (of strands)
- ▶ E met $(u,v) \in E$: *u moet voor v uitvoeren*.

Strand stuk zonder parallelle keywords

Strands u en v 'in serie' indien direct pad $(u,v) \in E$, anders in parallel

Inleiding

Basis

Meeteenheden

heduling

Analyse

Matrix

Voorstelling multithreaded algoritme

Gerichte kringloze graaf G(V,E) ('Computation dag')

- V de verzameling instructies (of strands)
- ▶ E met $(u,v) \in E$: *u moet voor v uitvoeren*.

Strand stuk zonder parallelle keywords

Strands u en v 'in serie' indien direct pad $(u,v) \in E$, anders in parallel

Inleiding

Basis

Meeteenheden

Scheduling

Analyse

Matrix

- Continuation boog (u, u') Strand u die (in dezelfde thread) direct doorgaat naar volgende strand u'
 - **Spawn boog** (u, v) Strand u 'spawnt' strand v (mogelijks in andere thread)
- **Call boog** (u, v) Strand u doet functieoproep naar functie v (in zelfde thread)
- **Return boog** (u, x) Gespawnde strand u keert terug naar parentprocedure met x de eerste strand na de eerstvolgende sync na spawn u

Continuation boog (u, u') Strand u die (in dezelfde thread) direct doorgaat naar volgende strand u'

- **Spawn boog** (u, v) Strand u 'spawnt' strand v (mogelijks in andere thread)
- **Call boog** (u, v) Strand u doet functieoproep naar functie v (in zelfde thread)
- **Return boog** (u, x) Gespawnde strand u keert terug naar parentprocedure met x de eerste strand na de eerstvolgende sync na spawn u

- **Continuation boog** (u, u') Strand u die (in dezelfde thread) direct doorgaat naar volgende strand u'
- **Spawn boog** (u, v) Strand u 'spawnt' strand v (mogelijks in andere thread)
- **Call boog** (u, v) Strand u doet functieoproep naar functie v (in zelfde thread)
- **Return boog** (u, x) Gespawnde strand u keert terug naar parentprocedure met x de eerste strand na de eerstvolgende sync na spawn u

- **Continuation boog** (u, u') Strand u die (in dezelfde thread) direct doorgaat naar volgende strand u'
- **Spawn boog** (u, v) Strand u 'spawnt' strand v (mogelijks in andere thread)
- **Call boog** (u, v) Strand u doet functieoproep naar functie v (in zelfde thread)
- **Return boog** (u, x) Gespawnde strand u keert terug naar parentprocedure met x de eerste strand na de eerstvolgende sync na spawn u

- **Continuation boog** (u, u') Strand u die (in dezelfde thread) direct doorgaat naar volgende strand u'
- **Spawn boog** (u, v) Strand u 'spawnt' strand v (mogelijks in andere thread)
- **Call boog** (u, v) Strand u doet functieoproep naar functie v (in zelfde thread)
- **Return boog** (u, x) Gespawnde strand u keert terug naar parentprocedure met x de eerste strand na de eerstvolgende sync na spawn u

- **Continuation boog** (u, u') Strand u die (in dezelfde thread) direct doorgaat naar volgende strand u'
- **Spawn boog** (u, v) Strand u 'spawnt' strand v (mogelijks in andere thread)
- **Call boog** (u, v) Strand u doet functieoproep naar functie v (in zelfde thread)
- **Return boog** (u, x) Gespawnde strand u keert terug naar parentprocedure met x de eerste strand na de eerstvolgende sync na spawn u

ledere strand u die strand v spawnt, heeft ook cont. boog (u, u')

Inleiding

Basis

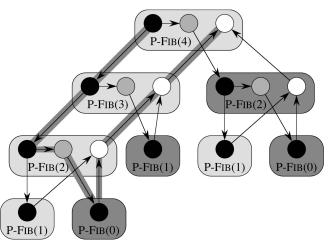
Meeteenheden

heduling

Analyse

Matrix

P-Fib(4)

- ▶ Bol: strand
- Hor. pijl: cont. boog
- Ver./Dig. pijl (neerwaarts): spawn of call boog
 - Ver./Dig.pijl (opwaarts): return boog

Bu / Eu : Begin strand u / End strand u

```
P-Fib(n)
     /* Bu*/
     if n <= 1
     return n
 5
     else
 6
     x = /*Eu*/ spawn /*Bv*/ P-Fib (n-1)
      /* Ev*/
     /* Bu '*/
8
     v = /*Eu'*//*Bv'*/P-Fib(n-2)
     /* Ev '*/
10
     sync
     return /*Bx*/x + y /*Ex*/
```

Inleiding Basis Meeteenheden Scheduling

Analyse

latrix

Bu / Eu : Begin strand u / End strand u

```
P-Fib(n)
     /* Bu*/
     if n <= 1
     return n
5
     else
6
    x = /*Eu*/ spawn /*Bv*/ P-Fib (n-1)
      /* Ev*/
     /* Bu '*/
8
     v = /*Eu'*//*Bv'*/P-Fib(n-2)
     /* Ev '*/
10
    sync
     return /*Bx*/x + y /*Ex*/
```

```
(i \le 2):
-Spawn
(u, v)
-Cont (u, u)
-Call (u', v)
-Return
```

Bogen

Bu / Eu : Begin strand u / End strand u

```
P-Fib(n)
     /* Bu*/
     if n <= 1
     return n
5
     else
6
    x = /*Eu*/ spawn /*Bv*/ P-Fib (n-1)
      /* Ev*/
     /* Bu '*/
8
     v = /*Eu'*//*Bv'*/P-Fib(n-2)
     /* Fv '*/
10
    sync
     return /*Bx*/x + y /*Ex*/
```

```
Bogen
(i \le 2):
-Spawn
(u, v)
```


Bu / Eu : Begin strand u / End strand u

```
Bogen
     P-Fib(n)
                                                  (i \le 2):
     /* Bu*/
                                                 -Spawn
     if n <= 1
                                                  (u, v)
     return n
                                                 -Cont (u, u')
5
     else
6
     x = /*Eu*/ spawn /*Bv*/ P-Fib (n-1)
      /* Ev*/
     /* Bu '*/
8
     v = /*Eu'*//*Bv'*/P-Fib(n-2)
     /* Fv '*/
10
     sync
     return /*Bx*/x + y /*Ex*/
```


Besluit

eiding Basis Meeteenheden Scheduling Analyse Matrix Merge sort

Bu / Eu : Begin strand u / End strand u

```
P-Fib(n)
     /* Bu*/
     if n <= 1
     return n
5
     else
6
    x = /*Eu*/ spawn /*Bv*/ P-Fib (n-1)
      /* Ev*/
     /* Bu '*/
8
     v = /*Eu'*//*Bv'*/P-Fib(n-2)
     /* Fv '*/
10
    sync
     return /*Bx*/x + y /*Ex*/
```

```
Bogen
(i \le 2):
-Spawn
(u, v)
-Cont (u, u')
-Call (u', v')
```

Basis

Meeteenheden

Bu / Eu : Begin strand u / End strand u

```
P-Fib(n)
     /* Bu*/
     if n <= 1
     return n
5
     else
    x = /*Eu*/ spawn /*Bv*/ P-Fib (n-1)
      /* Ev*/
     /* Bu '*/
8
     v = /*Eu'*//*Bv'*/P-Fib(n-2)
     /* Fv '*/
10
    sync
     return /*Bx*/x + y /*Ex*/
```

```
Bogen

(i \le 2):

-Spawn

(u, v)

-Cont (u, u')

-Call (u', v')

-Return

(v, x) (v', x)

* sync in

return —>
```

Besluit

eiding **Basis** Meeteenheden Scheduling Analyse Matrix Merge sort

Bu / Eu : Begin strand u / End strand u

```
Bogen
     P-Fib(n)
                                                     (i \le 2):
     /* Bu*/
                                                    -Spawn
     if n <= 1
                                                     (u, v)
     return n
                                                    -Cont (u, u')
5
     else
                                                    -Call (u', v')
     x = /*Eu*/ spawn /*Bv*/ P-Fib (n-1)
                                                     -Return
      /* Ev*/
                                                     (v, x) (v', x)
     /* Bu '*/
                                                     * sync in
8
     v = /*Eu'*//*Bv'*/P-Fib(n-2)
                                                     return ->
     /* Fv '*/
                                                     Parallel
10
     sync
                                                     keyword
     return /*Bx*/x + y /*Ex*/
```


Basis

Meeteenheden

Ideale parallelle computer

- ledere processor even vlug
- Sequentially consistent: Alsof 1 instructie-cyclus van alle processoren maar 1 geheugentoegang nodig was
- Geen scheduling kost (in realiteit minimaal)

Ideale parallelle computer

- ledere processor even vlug
- Sequentially consistent: Alsof 1 instructie-cyclus van alle processoren maar 1 geheugentoegang nodig was
- Geen scheduling kost (in realiteit minimaal)

Ideale parallelle computer

- ledere processor even vlug
- Sequentially consistent: Alsof 1 instructie-cyclus van alle processoren maar 1 geheugentoegang nodig was
- Geen scheduling kost (in realiteit minimaal)

Ideale parallelle computer

- ledere processor even vlug
- Sequentially consistent: Alsof 1 instructie-cyclus van alle processoren maar 1 geheugentoegang nodig was
- Geen scheduling kost (in realiteit minimaal)

Inleiding

Basis

Meeteenheden

heduling

Analyse

Matrix

Merge sort

Overzicht

Inleiding

Basis van multithreading

Meeteenheden prestatie

Scheduling van threads

Analyseren van een algoritme

Matrix vermenigvuldiging

Merge sort

Bamelis Multithreaded Algorithms 13 / 25

Prestatie meten

Hoe kwaliteit meten van een algoritme?

work

- ► Tijd om op 1 processor uit te voeren
- bij 1 tijdseenheid per strand, aantal knopen

 $T_P = tijd \ op \ P \ processors$ work = T_1 en span = T_{∞}

span

- De tijd van het meest tijdsintensieve pad
- bij 1 tijdseenheid per strand, lengte langste (critical) pad

nleiding Basis

Prestatie meten

Hoe kwaliteit meten van een algoritme?

work

- Tijd om op 1 processor uit te voeren
- * bij 1 tijdseenheid per strand, aantal knopen

 $T_P = tijd \ op \ P \ processors$ work = T_1 en span = T_{∞}

span

- De tijd van het meest tijdsintensieve pad
- bij 1 tijdseenheid per strand, lengte langste (critical) pad

Inleiding

Basis

Meeteenheden

heduling

Analyse

Matrix

Merge sort

Hoe kwaliteit meten van een algoritme?

work

- Tijd om op 1 processor uit te voeren
- * bij 1 tijdseenheid per strand, aantal knopen

 $T_P = tijd \ op \ P \ processors$ work = T_1 en span = T_{∞}

span

- De tijd van het meest tijdsintensieve pad
- bij 1 tijdseenheid per strand, lengte langste (critical) pad

Prestatie meten

Hoe kwaliteit meten van een algoritme?

work

- Tijd om op 1 processor uit te voeren
- * bij 1 tijdseenheid per strand, aantal knopen

 $T_P = tijd \ op \ P \ processors$ work = T_1 en span = T_{∞}

span

- De tijd van het meest tijdsintensieve pad
- bij 1 tijdseenheid per strand, lengte langste (critical) pad

Inleiding

Basis

Meeteenheden

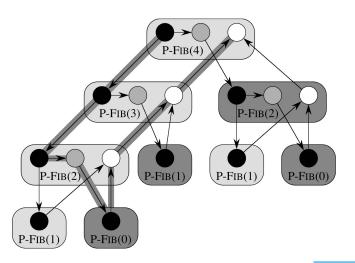
heduling

Analyse

Matrix

Merge sort

Span

Span is de dikke lijn.

Meeteenheden

Ondergrenzen

Work en span zorgen voor ondergrenzen.

work law

```
• T_P \geqslant T_1/P

P processoren \Rightarrow P werkeenheden / tijdseenheid

\Rightarrow PT_P werkeenheden in T_P tijd

EN

Totaal werk \Rightarrow PT_P \geqslant T_1
```

span law

•
$$T_P \geqslant T_\infty$$

P processoren systeem altijd trager of even vlug als ∞ processoren. (∞ kan P na-apen)

Ondergrenzen

Work en span zorgen voor ondergrenzen.

work law

```
• T_P \geqslant T_1/P

P processoren \Rightarrow P werkeenheden / tijdseenheid

\Rightarrow PT_P werkeenheden in T_P tijd

EN

Totaal werk = work \Rightarrow PT_P \geqslant T_1
```

span law

•
$$T_P \geqslant T_\infty$$

P processoren systeem altijd trager of even vlug als ∞ processoren. (∞ kan P na-apen)

Ondergrenzen

Work en span zorgen voor ondergrenzen.

work law

```
• T_P \geqslant T_1/P

P processoren \Rightarrow P werkeenheden / tijdseenheid

\Rightarrow PT_P werkeenheden in T_P tijd

EN

Totaal werk = work \Rightarrow PT_P \geqslant T_1
```

span law

• $T_{\mathsf{P}} \geqslant T_{\infty}$

P processoren systeem altijd trager of even vlug als ∞ processoren. (∞ kan P na-apen)

→ *Speedup*: hoeveel sneller met P processoren dan 1

uitgedrukt met: T_1/T_P

Met bovengrens P (work law)

Linear speedup $T_1/T_P = \Theta(P)$

Perfect linear speedup $T_1/T_P = P$

Inleiding

Basis

Meeteenheden

heduling

Analyse

Matrix

Merge so

 \rightarrow **Speedup**: hoeveel sneller met P processoren dan 1 uitgedrukt met: T_1/T_P Met bovengrens P (work law)

Linear speedup $T_1/T_P = \Theta(P)$

Perfect linear speedup $T_1/T_P = P$

→ **Speedup**: hoeveel sneller met P processoren dan 1 uitgedrukt met: T_1/T_P Met bovengrens P (work law)

Linear speedup $T_1/T_P = \Theta(P)$

Perfect linear speedup $T_1/T_P = P$

Inleiding

Basis

Meeteenheden

heduling

Analyse

Matrix

Merge so

 \rightarrow **Speedup**: hoeveel sneller met P processoren dan 1 uitgedrukt met: T_1/T_P Met bovengrens P (work law)

Linear speedup $T_1/T_P = \Theta(P)$

Perfect linear speedup $T_1/T_P = P$

Inleiding

ightarrow *Parallelism*: hoeveel voordeel door multi-threading uitgedrukt met: T_1/T_{∞}

3 interpretaties

- Ratio: gemiddeld werk per stap in langste pad vergeleken met gemiddelde werk per stap van T₁ (= work en langste pad = span)
- Bovengrens: maximum speedup
- 3. Mogelijkheid perfect lineair: Indien # processoren Q groter is dan parallellisme, geen perfecte lineariteit mogelijk. (want $T_O \geqslant T_{\infty}$)

ightarrow *Parallelism*: hoeveel voordeel door multi-threading uitgedrukt met: T_1/T_{∞}

3 interpretaties:

- Ratio: gemiddeld werk per stap in langste pad vergeleken met gemiddelde werk per stap van T₁ (= work en langste pad = span)
- Bovengrens: maximum speedup
- 3. Mogelijkheid perfect lineair: Indien # processoren Q groter is dan parallellisme, geen perfecte lineariteit mogelijk. (want $T_O \geqslant T_{\infty}$)

Inleiding

Basis

Meeteenheden

Scheduling

Analvse

Matrix

Merge sort

ightarrow *Parallelism*: hoeveel voordeel door multi-threading uitgedrukt met: T_1/T_{∞}

3 interpretaties:

- Ratio: gemiddeld werk per stap in langste pad vergeleken met gemiddelde werk per stap van T₁ (= work en langste pad = span)
- 2. Bovengrens: maximum speedup
- 3. Mogelijkheid perfect lineair: Indien # processoren Q groter is dan parallellisme, geen perfecte lineariteit mogelijk. (want $T_O \geqslant T_{\infty}$)

ightarrow *Parallelism*: hoeveel voordeel door multi-threading uitgedrukt met: T_1/T_{∞}

3 interpretaties:

- Ratio: gemiddeld werk per stap in langste pad vergeleken met gemiddelde werk per stap van T₁ (= work en langste pad = span)
- 2. Bovengrens: maximum speedup
- 3. *Mogelijkheid perfect lineair*: Indien # processoren Q groter is dan parallellisme, geen perfecte lineariteit mogelijk. (want $T_O \geqslant T_{\infty}$)

Inleiding

Basis

Meeteenheden

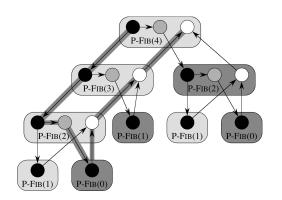
Scheduling

Analyse

Matrix

Merge sort

Vb parallellisme

work =
$$T_1 = 17$$

span = $T_{\infty} = 8$
(dikke lijn)
parallelism =
 $T_1/T_{\infty} = 2,125$

→ max 2,125 sneller

Inleiding

Basis

Meeteenheden

heduling

Analyse

Matrix

Merge so

Slackness

Verhouding tussen parallellisme algoritme en computer met P processors

$$rac{\textit{parallellisme}}{\textit{P}} = rac{\textit{T}_1/\textit{T}_{\infty}}{\textit{P}} = rac{\textit{T}_1}{\textit{PT}_{\infty}}$$

'Hoeveel meer/minder parallellisme dan processors'

Onder 1 \rightarrow meer processors dan parallellisme \rightarrow niet perfect lineair

Boven 1 \rightarrow minder processors dan parallellisme \rightarrow mogelijks perfect lineair

⇒Processors zijn hierbij de limiterende factor

Inleiding

Basis

Meeteenheden

heduling

Inalyse

Matrix

Merge sort

Overzicht

Inleiding

Basis van multithreading

Meeteenheden prestatie

Scheduling van threads

Analyseren van een algoritme

Matrix vermenigvuldiging

Merge sort

Scheduling

Algemeen: Een scheduler beslist of er een thread aangemaakt wordt bij een spawn en mapped op static string.

Beslissing hangt af van momentele belasting computer.

▶ Waarom?

Strands efficiënt parallel uitvoeren (teveel zorgt voor trashing)

Inleidin

Basis

Meeteenhede

Scheduling

Analyse

Matrix

Merge sort

Kenmerken beschouwde scheduler

- **Centralized** De scheduler weet op ieder moment de load van de computer.
 - **Greedy** De scheduler creëert zoveel mogelijk threads bij iedere stap.
- Complete stap Er zijn P strands klaar om uit te voeren. Minder is incomplete.

Perfomance greedy schedular

Stelling 27.1

Gegeven een ideale parallelle computer met P processors, een greedy scheduler en een algoritme met span = T_{∞} en work =

$$\Rightarrow T_P \leqslant \frac{T_1}{P} + T_{\infty}$$

Bovengrens work law = $T_P \leqslant \frac{T_1}{P}$ en span law $T_P \leqslant T_{\infty}$ \rightarrow Niet slecht.

Inleiding

E Bamelis Multithreaded Algorithms 23 / 2

Bewijs stelling 27.1

Inleiding Basis Meeteenheden Scheduling Analyse

Overzicht

Inleiding

Basis van multithreading

Meeteenheden prestatie

Scheduling van threads

Analyseren van een algoritme

Matrix vermenigvuldiging

Merge sort

Overzicht

Inleiding

Basis van multithreading

Meeteenheden prestatie

Scheduling van threads

Analyseren van een algoritme

Matrix vermenigvuldiging

Merge sort

Frame-titel

Tekst.

Overzicht

Inleiding

Basis van multithreading

Meeteenheden prestatie

Scheduling van threads

Analyseren van een algoritme

Matrix vermenigvuldiging

Merge sort

Frame-titel

Tekst.

Overzicht

Inleiding

Basis van multithreading

Meeteenheden prestatie

Scheduling van threads

Analyseren van een algoritme

Matrix vermenigvuldiging

Merge sort

Afsluitende frame

Afsluitende tekst.

